

ژنانی په نابهر له نیوان "حیجابی ئیسلامی" و راسیزمدا!

سهوسن سەلیم

sawsan.s@ukonline.coc.uk

راگه یاندنه کە ی چەند رۆژ لە مەووبەری "جاک سترو" لەبارە ی حیجابەو، لە ئاستیک ی فراواندا دەزگاکانی میدیا و رای گشتی کۆمەلگای بەریتانیای بۆ باسکردن لەسەر پۆشین ی حیجاب راکیشتا. لەم نیوودا گروپە ئیسلامیەکان و "پسپیکت پارتی" و پیکخواوە چاراتیە ئیسلامیەکان بەتورەییەو لەبەرانبەر قسەکانی جاک سترو راوستان و جارتیکی تر ئالای "فەرهنگی ئیسلامی و ئازادی پۆشین ی حیجاب و ریعایەتکردنی ئەو داب و نەریتانە ی کە لەپشتی یەو شەریعەتی ئیسلامی راوستان" بەرزکردووە. لەبەرانبەریشدا، قسەکانی جاکسترو بوو بەهانیە کە بۆ چالاکبوونەو ی راسیزم و هەلکوتانەسەر ژنان و خەلکی په نابەر کە لە ولاتی بەریتانیادا نیشته جی بوون. بەمجۆرە ژنانی په نابەر لەهەردوو لادە کەوتوونەتە بەردەم هەر شەو مەترسی یەکی گەورەو. بەلام هەق بەکی یه؟

جاکسترو راست دەکات کاتیک دەلیت: "حیجاب دەبیته مایه ی جیاکاری ژنان لەنیو کۆمەلگادا"، بەلام نایه ویت دان بەو راستی یەدا بنیت کە ئەو حکومەتە کە ی خۆیەتی بەهۆی سیاسەتی نسیبەتی فەرهنگی و "پزلینسان لەفەرهنگە جیاوازاکان" هەو ژنان و خەلکی په نابەریان لەکۆمەلگای مەدەنی بەریتانیا و پشیرەوی یەکانی دا براندوو و ئەوانیان بەفەرهنگ و داب و نەریتە نەتەو یی و ئاینی یەکانی "خۆولاتی و ئیسلامی" سپاردوو. جاکسترو نایه ویت ئەو راستی یە بسەلمینیت کە پەرەگرتنی "حیجابی ئیسلامی" لەنیو ژنان و منالان و خیزانی په نابەراند، راستەوخۆ بەرهمی سیاسیەتیکە کە حکومەتە کە ی ئەو لەبەرانبەر ئیسلام و فەرهنگی ئیسلامیدا بەریو ی دەبات. "ئازادی فەرهنگی"، ئەمە ئەو ناو نیشانە یە کە پزیداو ماف و ئازادی یە فەردی و مەدەنی یەکانی ژنان و منالان و خەلکی په نابەر بسپێردیت بەمەلا و ریکخواوە چاراتیە ئیسلامیەکان و بەئارەزووی خۆیان ژنان و خەلکی په نابەر بکیشنە ژیر سیبەری بەهاو نەریتە ئیسلامیەکانەو بەی ئەو ی خۆیان ئیختیاریان لەسەریت. هاندان بۆکردنەو ی مزگەوت و قوتابخانە ئاینی یەکان و پزگەدان بە حیجابی کچان و منالانی ژیر تەمەنی 18 ساڵ تادەگات بەمونا فەسە ی نیوان ئاینەکانی مەسیح و جولە کەو ئیسلام، هەموویان بەرهمی سیاسیەتی "میلتیکالچرالیزم" و "ئازادی فەرهنگە جیاوازه کان" ه، کە لەتەنجامدا ژنان و کچانی په نابەر و رۆژەلاتی کردوو تە نیشانە ی خۆی.

بەلام لایەکی تری هەر ئەم سیاسەت و مامەلە یی حکومەتە کە ی جاکسترو پەرەگرتن و سەرەلانی دیاردە ی راسیزم و توندپەرە ی و دەمارگیری کوریا نە یە کە بەرانبەر بە خەلکی په نابەر هاتو تە کایەو و رۆژانە خەریکی تەحقیر و تەوهین و هەر شە کردنە لە په نابەر و کوچ کردوان. راسیزمیک کە خەریکی هەر شە کردنە لە لاوان و منالانی په نابەر لەنیو کۆلان و قوتابخانە و جیاکردنەو یان لەبوواری کانی ژیان ی کۆمەلایەتیدا و تەنانت چاوەروانی ئەو شە لی دەکریت دەستبەریت بۆ سوتاندنی ماڵ و شوینی حوانەو ی په نابەر.

لەبەرە یەکی تری ئەم کیمە کیشەدا کە لەسەر مەسەلە ی حیجاب هاتو تە کایەو، ئەو ئیسلامی یەکان کە ئیدعای ئازادی ئیختیاری فەرهنگ و جل و بەرگ دەکن، بەلام حیجاب و پۆشی ئیسلامی نە بەرگەو نە پۆشین ی ئازادی فەردی یە، بەلکو حیجاب یە کە رەمزو سومبلی ئیسلامی سیاسی یە کە پزوانەو فەرهنگی ئیسلامی و شەریعەتە کە ی لەپشتەو راوستان و گەرەکیەتی ماف و ئازادی یە فەردی و مەدەنی یەکانی ژنانی پی لەقالب بدات. حیجاب رەمزی جیاکاری ژنان و ئاپارتایدیکی ئاشکرایە و راکیشانی ژنانە بۆ ژیر کۆنترۆلی پیاوان. حیجاب تیروانینی سیکسیستی و کۆیلە یەتی ژنان لەنیو کۆمەلگادا دەچەسپینی. لەیە کە و تەدا حیجاب تەنھا بەرگیک نایە بپۆشیت، بەلکو رەمزیکە بە دەست ئیسلامی سیاسی یەو بۆ بە ئیسلامی کردنی فەزای کۆمەلگا و پەلاماردانی بەها و پزوانە سکولار و مەدەنی یەکانی کۆمەلگای هاوچەر خ. حیجاب بە شیکە لە فەرهنگی ئیسلامی و شەریعەتە کە ی کە شەلاق و کوشتن و چەند ژنە یی و خەتەنە و سەنگەسار و زیندان و ئیعدامی کردو تە سزا بەسەر ژنانەو، بەتایبەتی کاتیک بیانەو ی وە ک ئینسانی ئازاد بریار لەسەر ژیان ی خۆیان و ئاینە یان بدەن ..

دورخستنەو ی ژیان ی ژنانی په نابەر لە مەترسی و پەلامارەکانی راسیزم و ئیسلامی سیاسی ئەو دەخواییت کۆمەلگا بە پی ی یاسا و پزوانەکانی سکولاریزم و مافی هاولاتی یە کسان و مەدەنیەت ریکبخریت. دەبی دەستی دین و فەرهنگی ئیسلامی لەسەر ژیان ی خەلک و ژنان کۆتاکریت، جیا یی دین لە دەو لەت و فیرکردن و بوواری کۆمەلایەتی یەکان ریگای ئەم ئامانجە یە. نابی هیچ فرسەتیک بە ئیسلام و فەرهنگی ئیسلامی بە بەهانیە "ئازادی فەرهنگەکان" و ئیخترام دانان بۆ "فەرهنگی خۆولاتی و ئاینی یەکان" بدری، و دەبی پۆشین ی حیجاب لە نیو دامەزراوە دەو لەتی یەکان و خۆیندنگا کان و هەموو ئەو شوینانە ی ژیان ی مەدەنی کۆمەلگا رادەگرن قەدەغە بکریت، هەر وەها نابی ریکبدریت بە پۆشین ی حیجابی کچانی خوار 18 ساڵ لەنیو خیزان و لەدەرەو ی دا.

لەیە کە ووتەدا دورخستنەو ی مەترسی یەکانی سەر ریگای ژنانی په نابەر و چەسپاندنی ماف و ئازادیەکانیان لە کۆمەلگا و رەچا و کردنیان وە ک هاولاتی یەکی یە کسان، بەپەلە ی یە کە م بەندە بەهاتنە مەیدانی ژنان و ریکخواوەکان و سەرچەم خەلکی ئازادی خواز لەنیو ئەم کیشمە کیشانەدا وە ک هیزیک ی سکولار لەپینا و چەسپاندنی سکولاریزم و بەهاکانیدا.